

Van de Redactie.

wèl een verzameling van feiten en jaartallen of het is een „*livre d'or*”, waarin op statige wijze enkele hoofdgebeurtenissen heel mooi beschreven zijn. De nieuwe premie van *Het Nieuws*, daarentegen, is... — zou de schrijver 't ons kwalijk nemen? — in onze oogen het model van een goed opgezet en met groote kennis van zaken geschreven leerboek — en wel een leerboek, zooals er in onze taal nog geen enkel bestond, een voldoende uitvoerig, in overzichtstijl geschreven werk, handelende over de wereldgeschiedenis dezer eeuw. Men moet het niet doorbladeren in de hoop nu en dan getroffen te worden door een stoute karakterschets, eene geniale typeering van een volk, een politieken toestand, een oorlog, een handelstractaat of om te zoeken naar schitterende bladzijden over de ontwikkeling van de gedachte bij een of ander volk, of het zich uiten der plotseling tot kracht wordende vrijheids-idee... Neen, de hoogleeraar gaf een echt leerboek, vlak, niet immer correct, van stijl, nergens leëg, ook nergens dor, een zeer degelijk, zeer te waardeeren boek voor allen, die van de moderne geschiedenis meer willen weten dan — helaas! — de meeste Nederlanders er tijdig ooit van leeren. *Het Nieuws van den Dag* gaf aldus aan hare lezers een sleutel op haar dag aan dag geschreven Buitenlandsch Overzicht, niet altijd in bijzonderheden te begripen voor hen, die geen gelegenheid hadden op de hoogte te komen van de geschiedenis der eeuw, omdat men in een dagblad niet aldoor maar weër kan gaan uitleggen de zoo uiterst ingewikkelde politieke quaesties van den dag.

Wij lezen in onze courant over Zuid-Afrika en Engeland's imperialistische politiek. Prof. Krämer geeft er de geschiedenis van; wij lezen over de verwickelingen in China, over tractaten van voorheen, waaromtrent zoo weinigen meer het rechte weten, prof. Krämer geeft een zeer duidelijk overzicht van het vraagstuk, wij hooren nog napraten over de Philippijnenquaestie en de leer van Monroe, prof. Krämer brengt ons ook daárvan voldoende op de hoogte. En zoo zouden wij nog tal van voorbeelden kunnen noemen. Wij kregen dus een boek om in na te slaan; doch een ieder zij aangeraden het niet daar-

voor alléén te gebruiken. Het is ook een boek om in zijn geheel te lezen. Men doet dit met genoegen, ook na de lectuur van veel uitgebreider werken over de historie der eeuw, in den jongsten tijd verschenen. Als overzicht is het uitmuntend, ook omdat het blijk geeft van des schrijvers ruimen blik op de geschiedenis der denkbeelden, voor zoover dezen zich hebben geuit in daden van historische beteekenis. Hier en daar heeft prof. Krämer wellicht nog te veel voorstudie bij zijne lezers verondersteld, b.v. waar hij handelt over het ontstaan der sociaal-democratie als politieke partij, over rijksbank en muntwezen in Duitschland en nog elders; maar wij erkennen de gebiedende noodzakelijkheid van beperking.

Dat niet over alle mogelijke vraagstukken van poliek-historischen aard ook alle mogelijke deskundigen het met den hoogleeraar eens zullen zijn is te verwachten, maar wij gelooven niet dat iemand, ook hij die geheel anders denkt dan de schrijver (b.v. over de beteekenis van het romeinsche vraagstuk) den hoogleeraar van geestdrijverij beschuldigen zal.

Genealogische staatjes van Europeesche vorsten en vorstenhuizen, benevens twee zeer goed ingerichte registers zijn aan dit hoogst welkome werk toegevoegd.

Uit Natuur en Leven, door P. H. HUGENHOLTZ JR. Van Holkema en Warendorf, Amsterdam, 1900. — Tal van jonge en ook wel oudere mannen en vrouwen zijn door den heer Hugenholtz Jr. gebracht tot leven en nadenken over allerlei onderwerpen, die, zonder zijn opwekkend woord, waarschijnlijk voor hen als niet bestaande zouden zijn geweest. Hugenholtz heeft als goed vulgarisator ontegenzeggelijk verdiensten. Van de velen, door hem gelokt uit hun eng kringtje van denken en gevoelen, zullen er zijn, die een anderen weg opgingen dan de inwijder gaarne zag; anderen zijn hem echter blijven volgen binnen de grenzen, die hij zich ziet afgebakend door overtuiging en verstand. Voor die velen is een verzameling opstellen van den geliefden voorganger eene groote gave. De bundel, die ons voor eenigen tijd werd toegezonden, is naar den inhoud